

de guanyar debats, no d'avançar. És més important l'anunci que no la mesura. La improvisació dels 420 euros als desocupats sense cap prestació n'és el millor exemple. Ha de canviar, Zapatero.

—**Per exemple, acceptant la llei de fiscalitat verda que li plantegeu.**

—La nostra proposta de fiscalitat ambiental —feta amb Greenpeace, CCOO, Ecologistes en Acció i Adena— és la millor que s'ha fet mai. Això no vol dir pagar més impostos, sinó pagar diferent. Si el teu vehicle contamina molt, pagaràs molt més que si no...

—...**Això ja passa ara.**

—Amb l'impost de matriculació, però no amb el de circulació. Dit això, aquesta llei no té cap afany recaptador. Es tracta de canviar hàbits: qui contamina, paga.

—**Com a mesura d'impacte, i dins del nou model productiu, Zapatero volia aprovar la llei d'economia sostenible abans d'acabar l'any. Serà difícil.**

—El seu problema és la por d'enfrontar-se als poders fàctics. Si vol una llei agosarada en aquest camp haurà de concretar aspectes que mai no ha concretat.

—**Com ara?**

—La fiscalitat ambiental, afavorir les empreses que funcionen bé, desgravar aquelles que actuen amb criteris de sostenibilitat, pressionar les elèctriques perquè hi hagi comptadors que discriminin els habitatges que consumeixen més...

—**Pel que respecta a la possible reforma laboral...**

—...Recordeu que també va haver-hi sis hores de govern de dretes! Al debat de la nació van acordar una resolució amb CiU que després van retirar.

—**El PSOE diu ara que no tocarà cap dret dels treballadors, però CiU els convida a fer la reforma sense que això implique abaratir l'acomiadament. N'hi haurà?**

—Seria una estupidesa. El problema no és el mercat laboral, sinó la manca de liquiditat, la manca de sostenibilitat... Seria absurd que la fessin, i cal reconèixer que aquest govern no s'ha situat al terreny de la CEOE, no ha fet allò que potser hauria fet un govern de Felipe González. Ara bé, en ocasions Sarkozy i la dreta europea fan propostes més keynesianes que no Zapatero.

—**L'Estatut. Zapatero saludaria una sentència restrictiva del Constitucional que fera saltar el tripartit i**

duguera CiU al govern català? Això li aplanaria el camí a Madrid.

—No, i encara menys tenint en compte la immediatesa dels pressuposts.

—**Podria ser que la sentència fora posterior.**

—No li interessa, en tot cas. Es trencaria el model de convivència català, afectaria la manera de viure de milions de persones en qüestions com ara la llengua. Ens hi juguem molt més que no l'aritmètica parlamentària, de fet. Si la sentència fora molt dura significaria que es fa una interpretació de la Constitució tan prima que la meitat dels qui vivim a l'estat espanyol no hi cabem.

—**Siga com siga, Zapatero s'estimaria més CiU al Palau de la Generalitat?**

—No sé què en pensa, però sí que sé que, qui governa a Catalunya, ho decidim les catalanes i els catalans.

—**Com va quedar clar el 2006.**

—Qui ha pretès que a Madrid es decidís qui ha de governar Catalunya és, precisament, una força pretesament nacionalista: CiU. Qui governa a Catalunya, hi insisteixo, ho decidim els catalans.

—**Acabem. Sereu el cap de cartell d'ICV al Parlament català, el 2010?**

—Sobre això no anunciarem res fins que no s'obri el procés de primàries. Qui se n'ha d'assabentar, és la gent d'Iniciativa. El candidat o la candidata l'escolliran tots els adherits i les adherides. Per tant, no us diré ni que sí ni que no, ni tampoc tot el contrari.

—**Si sou el cap de llista, serà amb l'aspiració de governar, no?**

—Qui sigui el cap de llista hi ha d'anar amb aquesta predisposició, ha d'impulsar un govern d'esquerres, ecologista i catalanista.

—**Repetir el tripartit, doncs.**

—És possible, ho tenim a les mans. Allò que importarà, però, serà amb quins elements, amb quin impuls i quina mena de tripartit volem. A ICV volem un govern d'esquerres, en fem una valoració positiva, però caldrà fer-hi matisos.

—**Un govern PSC-ICV en minoria és factible?**

—No ho preveiem. Només preveiem el govern de tres. És l'únic govern amb majoria parlamentària. No volem un govern que no en tingui.

Victor Maceda

Al darrer debat de política general va demanar a Rodríguez Zapatero: "Quo vadis?"

—Sí, i sospite que es compliran els meus pitjors vaticinis. Vaig dibuixar un panorama poc encoratjador, mancat d'una estratègia, d'alguns objectius i d'aliats per a dur-los a terme. Per si no n'hi havia prou, de l'estiu ençà hem passat al desert absolut: un seguit d'anuncis sense cap nord ni cap horitzó eficaç. Tot plegat és molt improvisat. Pel que fa als socis, no hi haurà cap coherència ideològica, pactarà tal com li convinga. El desconcert és general, no hi ha cap plantejament seriós per a eixir de la crisi.

—**Zapatero, al debat en qüestió, va reduir el vostre descontentament a una emprenyada transitòria per la pèrdua del govern basc, i de fet us va convidar a parlar més endavant. Compta amb vosaltres com a possibles aliats.**

—Vivim un moment econòmic molt delicat. O l'encertem o ens veurem condemnats a la cua de la Unió Europea quant a indicadors econòmics. Cal intel·ligència, solvència i rigor, defugir el driblatge curt i el tacticisme habitual de Zapatero. Hem d'estar a l'altura de les circumstàncies. De crisis dures, n'hi ha hagudes, i n'hem eixit bé. D'allò que fem ara dependrà el benestar de la propera generació. Nosaltres volem anar per feina, actuarem amb responsabilitat si el govern apareca la improvisació. La mesura dels 420 euros per als desocupats, per exemple, no havia estat negociada ni prevista, i ha estat un fracàs absolut.

—**Ja heu pensat què demanareu als reis en canvi de votar els pressuposts?**

—No. Ni tan sols hem vist el document inicial a partir del qual caldrà negociar. En qualsevol cas, caldrà enfortir la societat del coneixement, la tecnologia... Establir les bases d'una economia en què el pes del valor afegit siga més gran. La nostra és una de les xarxes tecnològiques més desenvolupades de l'estat espanyol i no volem perdre'n pistonada.

—**Més enllà dels beneficis, proposeu l'eliminació dels ministeris de Cultura, Habitatge i Igualtat. Hi haurà objectius sine quan non que no tinguin a veure estrictament amb el País Basc?**

—La idea no és nostra, només. Ho va ser a l'inici, però avui hi ha dues resolucions aprovades al Congrés en el sentit de reduir l'aparell administratiu. L'ajus-

Josu Erkoreka lidera els sis diputats que el PNB té a Madrid. Malgrat la pèrdua del govern basc, proposa un pacte d'estabilitat al PSOE, partit que, a parer seu, "tan sols es diferencia del PP en la retòrica".

“Actuarem amb responsabilitat si el govern aparca la improvisació”

tament és imprescindible, com ja han fet les empreses i les famílies. El govern és inflat, mai no ho havia estat tant, hi ha ministeris injustificats que envaeixen l'àmbit de decisió de les autonomies.

—Si Zapatero no aprova els pressuposts i prorroga els del 2009 hauria de presentar la dimissió?

—És una hipòtesi que no sé si s'acomplirà [riu]. Jo crec que se'n sortirà, ni que siga gràcies a un ventall de partits difícilment identificables. Si no fora així, que crec que no passarà, seria un gran inconvenient. No seré jo qui l'inste a dimitir, però s'ho hauria de repensar, atesa la situació econòmica. L'absència de

pressuposts seria un missatge pessim per als agents econòmics. Però hi insistesc: no crec que es produeca.

—El PNB acaba de llançar una proposta d'estabilitat institucional al PSOE. Sobta que ho feu poc després del canvi de govern a Vitòria. Mireu de neguitejar el PSE-PSOE o mantenir les diputacions de Guipúscoa i d'Àlaba, que governeu amb ells?

—És un exercici de responsabilitat pura. Continuem pensant igual sobre el canvi de govern al País Basc i sobre la nul·la fiabilitat de Zapatero, però ens ho exigeix la població. No és un acord restringit als socialistes, sinó a tot l'arc

parlamentari basc. La gent, de tota mena, no entén que en un moment com aquest no esquivem les diferències a fi d'eixir de la crisi. No hi ha cap operació tactivista al darrere: seria inútil de competir amb els socialistes en tactivismes curts. Seria com competir amb Ussain Bolt als 100 metres llisos. Impossible. Si algú sap com actuar al driblatge curt, a la trampa, a l'engany, a la falsedat, és el PSOE. Som un partit seriós, mai no hem fet servir aquestes tàctiques i som a anys llum dels trofeus que ells en poden exhibir.

—Si jo ara vaig a una casa d'apostes i m'hi jugue diners que aprovareu els pressuposts de Madrid i mantindreu les diputacions, guanyaré?

—[Silenci.] Si guanyeu, seria un bon símptoma. Voldria dir que hem fet un diagnòstic compartit pel que fa a la crisi econòmica i les mesures que cal prendre-hi. A Euskadi, percebem una pressió important dels agents econòmics en aquesta direcció. Quan assentem les bases de la recuperació serà el moment de parlar sobre les nostres diferències.

—Pel que respecta al concert econòmic, PSE i PP afirmen al País Basc que és del tot intocable, però al Congrés els seus germans grans mai no volen blindar-lo per llei, com demana de fa temps el PNB.

—El balanç del govern de Patxi López és ben magre, i a més ha demostrat que no tindrà cap problema a acatar tot allò que li diga Madrid, ni que implique no defensar els interessos econòmics d'Euskadi. Això ha passat, per exemple, amb la convalidació del fons de recuperació de les entitats financeres (FROP), esdevinguda al juny al Congrés: alguns presidents autonòmics, inclòs el d'Extremadura, van criticar que això envaïa les seues responsabilitats. Patxi López no va badar boca. No va dir res! Sobre el blindatge del concert, a fi que tan sols poguera tombar-lo el Tribunal Constitucional i que no poguera presentar-hi recurs qualsevol associació, tant PSE com PP ho defensen a Vitòria, però callen a Madrid. Tot açò serà sobre la taula, no

en tingueu cap dubte, quan negociem el nostre suport als pressuposts.

—De vegades heu dit que el PP és més fiable que no el PSOE, a l'hora d'acordar les coses. Atenent l'evolució del PP l'últim any, podríeu acostar-vos-hi?

—Que el PP ha canviat és evident. En aquesta legislatura ha aconseguit, fins i tot, que algunes de les seues iniciatives derrotaren el govern. Això indica que ha sabut atraure el vot de diversos grups parlamentaris: PNB, CiU, Esquerra... No gose dir que això siga la base d'una col·laboració futura, jo no diria tant, però són petits símptomes...

—...*Brots verds?*

—Són símptomes que apunten que el futur PP podria ser diferent del de la majoria absoluta d'Aznar, amb qui la col·laboració era impossible. No ho descartaré pas, doncs, per bé que encara és improbable a curt termini.

—L'Espanya de Rajoy seria molt diferent de la de Zapatero?

—[Silenci llarg.] Em fa l'efecte que no. Quant a la retòrica, sí, seria força més patriòtera, però a l'hora de fer un balanç final, seria molt semblant. La retòrica és molt diferent, però l'horitzó, no.

—Assumiríeu la retòrica del PP i faríeu president Rajoy?

—Si ens necessitara, hauria de modular la seua retòrica [riu], seria obligatori. Recordeu que vam col·laborar amb l'Aznar de la primera etapa i vam ser uns leprosos a la segona. La retòrica no hi tenia res a veure: primer parlava català a la intimitat, era obert i tolerant, volia transmetre aquesta imatge... I va fer cessions molt importants.

—Ja ho va dir Xabier Arzalluz, ja. Moltes més que no Felipe González.

—Jo no hi era, però els diputats bascs al Congrés d'aleshores em diuen que mai no hem aconseguit tant, amb ningú.

—L'escalada terrorista d'ETA persegueix dur novament el govern espa-

nyol a un escenari de negociació, tot declarant un treva imprevista?

—No ho descartaria, podria ser així... El Ministeri d'Interior ho creu. Però és un pensament quimèric. Després de l'experiència frustrada del govern de Zapatero i de la deslegitimació social del terrorisme que vivim d'uns vuit anys ençà, això és confondre desig amb realitat.

—El conseller d'Interior basc, Rodolfo Ares, insinua que ara sí que s'actua de ple contra els violents, i posa com a exemple la retirada de fotos de presos dels carrers.

—A les festes basques d'enguany hi ha hagut més fotos de presos bascos que mai abans. Reconec al conseller la capacitat de dibuixar un panorama celest, oposat a l'infern anterior, el de la *impunitat*. Té una projecció mediàtica superb, però enguany hi havia més fotos que mai. Ares sacseja un vesper que reacciona com un vesper. Mediàticament, això funciona, però és contraproduent als objectius desitjats. Mireu, aquest és un terreny complex, costa de destriar la legítima pretensió del poder públic de retirar l'apologia de la violència de les legítimes reivindicacions polítiques d'organismes socials constituïts amb aquest fi. Costa de traçar-hi la frontera i és fàcil de superar la línia roja que delimita l'exercici legítim del dret d'expressió, de reunió, d'associació...

—Millor orador del Congrés el 2008, ben vist al si del PNB, bona imatge a Madrid... Sereu el rival de Patxi López a les properes eleccions basques?

—He, he, he... Encara falta molt!

—Com que busqueu candidat...

—No, no en busquem. Tenim una pedrera molt potent i pot eixir-ne qualsevol candidat...

—...No posareu un novell al capdavant de l'equip...

—...Bé, jo no sóc l'únic experimentat, però aquest punt no corre pressa.

—Pot ser una legislatura curta.

—No ho crec, no. La basca, no. Tant el PSE com el PP buscaran l'aplaudiment dels assistents a l'obra de teatre, els qui són de l'Ebre en avall, els del pati de butaques, els de la llotja... Ells saben que, per rebre aquest aplaudiment, han de ser fidels a la unitat indivisible de la nació espanyola.

Victor Maceda

Tot i que ja no governeu conjuntament a Galícia, el BNG és dels pocs partits amb què el PSOE no ha topat de ple. Quines línies bàsiques hauran de reunir els pressuposts del 2010 perquè els voteu?

—Val a dir que el pacte amb el PSOE era exclusiu de Galícia, no s'estenia a Madrid. Si vam arribar a acords al Congrés amb ells, doncs, va ser perquè hi trobàvem aspectes satisfactoris. Ara caldrà que els nous pressuposts s'enfronten eficaçment a la crisi i que els sectors més castigats n'isquen enfortits. Caldrà introduir més equitat en el sistema fiscal, que s'hi augmente la càrrega fiscal de les rendes més altes; caldrà més inversió pública per tal de reactivar l'economia i de protegir els desocupats de llarga durada, i, és clar, caldrà atendre els sectors productius gallecs que més pateixen la crisi, especialment el lacti.

—El BNG no s'ha alegrat pel nou model de finançament. A més, aspireu a un concert econòmic amb l'estat espanyol.

—Aquesta és la nostra aposta estratègica. L'estat espanyol presumeix de ser un dels més descentralitzats del món, cosa discutible: ho és una mica pel que respecta a la despesa, però no pel que fa als ingressos. A Galícia, PP i PSOE s'han fet un fart de dir que el nostre país no seria viable sense la solidaritat estatal. En realitat, l'estat transfereix 8.000 milions pels serveis que hi presta, mentre que els gallecs n'aportem, via impostos, 12.000. Seria molt més transparent un model en què les comunitats gestionaren els impostos i transferiren a l'estat els diners pels serveis que hi aporta, fins i tot creant un fons que corregira els desequilibris territorials. Sense autonomia financera no hi ha autonomia política. El model de finançament aprovat, doncs, no reuneix els mínims exigibles i és lesiu per a Galícia. Ens hi oposarem al parlament.

—Què hi manca?

“El govern espanyol permet que a la Unió Europea el sector pesquer siga marginal”

“No descartem un acostament al PP, per bé que és improbable a curt termini”